

Phẩm 6: PHÁP THANH TỊNH

Đức Phật bảo Tôn giả Xá-lợi-phất:

–Xưa Đức Phật Ca-diếp sắp thọ ký cho ta nói: Phật Thích-ca Mâu-ni thọ nhận nhiều sự cúng dường, nên giáo pháp sẽ mau bị diệt tận.

Này Xá-lợi-phất! Pháp của ta thật sự là do nhiều sự cúng dường nên về sau sẽ mau bị diệt tận.

Này Xá-lợi-phất! Ví như người nghèo gặp được kho báu lớn nên tâm rất vui mừng. Như vậy, này Xá-lợi-phất! Trong đời vị lai, có nhiều Tỳ-kheo gần gũi với hàng tại gia thọ nhận sự cúng dường của họ, dần dần quen theo, ý lại vào những sự việc đó, tâm càng hoan hỷ lấy làm vui thích, giống như người nghèo được kho báu lớn. Người ngu si như vậy chuộng theo lợi dưỡng ở đời vui thích việc thế gian, làm kẻ hầu hạ. Nếu thấy Tỳ-kheo được nhiều người cúng dường, tâm liền cho là đạt được A-la-hán, gặp người tri thức ít ham muốn thì cho là người ác, Tỳ-kheo như vậy vì lợi dưỡng cho nên xả bỏ Phật đạo vô thượng, tùy theo chỗ ưa thích tức tạo thành các việc như thế.

Này Xá-lợi-phất! Hôm nay Như Lai vì những người ngu si ấy mà giảng nói những kinh như vậy. Vì sao? Vì Tỳ-kheo phá giới nghe giảng nói kinh này liền sinh tâm hối cải, nên trở lại giữ giới, không làm giặc lớn thọ nhận sự cúng dường của người khác.

Này Xá-lợi-phất! Nếu có Tỳ-kheo được nghe kinh này, tâm không thanh tịnh, không ưa thích, thì đó gọi là Tỳ-kheo xấu ác thậm tệ. Vì sao? Này Xá-lợi-phất! Tỳ-kheo giữ giới thanh tịnh không có pháp nào là không ưa thích. Nếu nói Bồ thí, hoặc nói Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định, Trí tuệ, hoặc nói kẻ có tâm chán sợ kinh pháp như thế, thấy đều ưa thích.

Này Xá-lợi-phất! Có ba hạng người nghe giảng nói kinh này thì tâm lo sầu. Những gì là ba?

1. Tỳ-kheo phá giới.
2. Người tặng thượng mạn.
3. Kẻ giảng nói pháp không thanh tịnh.

Lại có ba hạng người nghe giảng nói kinh như thế thì sinh tâm sầu não. Những gì là ba?

1. Kẻ có kiến chấp về người.
2. Kẻ kiến chấp về thọ mạng.
3. Kẻ có kiến chấp về ngã.

Này Xá-lợi-phất! Hôm nay Như Lai nói rõ cho ông hiểu, như Thiện tri thức khéo léo, đem tâm thương xót vì người cầu lợi dưỡng, cầu an lạc, cầu yên ổn, các ông nhất tâm lắng nghe thọ nhận lời giảng dạy của Như Lai. Luôn cầu điều lợi về nẻo thiện, tâm chớ có buông lung.

Này Xá-lợi-phất! Người thuyết pháp không thanh tịnh có năm lỗi lầm. Những gì là năm?

1. Tự nói mình hiểu biết hết Phật pháp.
2. Khi giảng nói kinh Phật, giữa chừng nói ra những lời chống trái, sai lạc.
3. Ở trong các pháp tâm nghi ngờ, không tin.
4. Tự lấy chỗ nhận biết của mình chẳng phải là pháp của kinh khác.
5. Vì lợi dưỡng nên giảng nói pháp cho mọi người.

Này Xá-lợi-phất! Người giảng nói như vậy Như Lai nói người này sẽ bị đọa vào

địa ngục, không đạt đến Niết-bàn.

Lại nữa, này Xá-lợi-phất! Tỳ-kheo giảng nói pháp ở chỗ đại chúng, đối với người tin thích pháp thì trải tòa cao, xả bỏ chánh pháp của Phật giảng nói pháp của ngoại đạo, trau chuốt lời văn: Xưa ta chịu khổ đốc sức cầu pháp báu ấy mà người ác này đã gạt bỏ không thuyết giảng, chỉ dùng những nghĩa câu mâu thuẫn trong kinh, cùng nêu bày phải trái, không thuận theo chánh pháp. Ở trong pháp của bậc Thánh tâm cao ngạo, tự đại, tùy ý giảng nói vì cầu lợi dưỡng.

Này Xá-lợi-phất! Nếu Tỳ-kheo giảng nói pháp, xen tạp ý nghĩa của ngoại đạo, lại có Tỳ-kheo thiện siêng năng cầu đạo pháp thì vị ấy nên từ chỗ ngồi bỏ đi. Vì sao?

Này Xá-lợi-phất! Có hàng tại gia tin pháp trải tòa ngồi cao để nêu giảng, không nên giảng nói về nghĩa, lời của ngoại đạo. Nếu không bỏ đi thì chẳng phải là Tỳ-kheo thiện, cũng không được gọi là tùy thuận lời dạy của Phật.

Này Xá-lợi-phất! Giảng nói pháp rất khó. Người giảng nói như vậy, Như Lai bảo người này chính là ngoại đạo, đệ tử của Ni-kiền tử, chẳng phải là đệ tử của Phật. Người nói pháp ấy, sau khi mạng chung, sẽ sinh vào đạo của Ni-kiền tử. Thế nào gọi là đạo của Ni-kiền tử? Tà kiến là đạo của Ni-kiền tử.

Những gì là tà kiến? Đó là địa ngục, ngạ quỷ và súc sinh. Vì sao? Này Xá-lợi-phất! Thân chưa chứng đắc pháp mà ngồi tòa cao, tự thân không biết mà dạy người khác, tất bị đọa vào địa ngục.

Này Xá-lợi-phất! Do nhân duyên như vậy, Như Lai đều biết, các đệ tử của ta kia dùng vô số pháp môn, vô số nhân duyên, vô số kiến giải để diệt phá chánh pháp của ta.

Này Xá-lợi-phất! Nếu có chúng sinh nghe kinh giảng nói về Đệ nhất nghĩa không ấy là pháp không thật có, tâm sinh hoan hỷ, nên biết người này là đệ tử chân thật của Như Lai.

Này Xá-lợi-phất! Đời quá khứ có năm trăm người mù đi trên con đường dài đến một thành lớn, bị đói khát cơ cực, bèn sai một người mù ở bên ngoài giữ đồ vật, những người còn lại thì đi vào trong thành xin những thức ăn uống. Thời gian chưa lâu có một người dối trá đến chỗ người mù giữ đồ vật và nói:

–Ồ vì sao người đứng một mình vậy?

Đáp:

–Tôi có nhiều người bạn nhưng đã đi vào thành xin ăn.

Người dối gạt nói:

–Người biết không? Chỗ kia có cuộc bố thí lớn nào y phục, thức ăn uống, chuỗi ngọc, hoa thơm, cùng nhiều thứ khác nữa tùy ý mà thọ nhận. Nếu ông cần tôi sẽ dẫn ông đến đó.

Đáp:

–Rất cần.

Người dối gạt bèn dắt người mù vừa rời khỏi chỗ cũ liền cướp đoạt hết các đồ vật. Những người mù vào thành xin ăn được rồi trở lại chỗ cũ. Người dối gạt lại hỏi với những người mù:

–Các ông đã gặp được hội bố thí lớn chẳng?

Đáp:

–Không gặp.

Người dối gạt nói:

–Các ông đã được các đồ vật ấy nên để ở đây, tôi dẫn các ông đến hội thí lớn.

Những người mù nghe lời, nên cùng nhau để hết đồ vật lại một chỗ, đi theo người ấy. Người dối gạt dẫn hết năm trăm người mù đi vào chỗ có hầm sâu nói với họ:

–Đất bằng tốt này có hội thí lớn, các ông nên quay mặt đi về phía Đông để thọ nhận những vật bố thí.

Tức thì đám người mù ấy nghe theo, bị rơi xuống hầm mà chết.

Này Xá-lợi-phất! Tỳ-kheo đời vị lai thích đọc tụng kinh điển của ngoại đạo, nên khi thuyết pháp thường trau chuốt lời văn khiến cho mọi người vui thích. Lúc ấy, các ma ác chuyên mê hoặc mọi người, làm chướng ngại pháp lành. Nếu có người tham chấp vào âm thanh, lời nói khéo léo hay ho, trau chuốt câu chữ, hoặc lại có người thích đọc tụng kinh điển của ngoại đạo, ma đều làm cho họ mê hoặc, khiến tâm như được an ổn. Hoặc có Tỳ-kheo tu tập pháp của chư Phật thì khiến vị ấy nghi ngờ, cũng khiến cho nhiều người không cúng dường. Hoặc có Tỳ-kheo, hoặc hai vị, ba vị đã đọc tụng kinh Phật, mà lại sai khiến cầu kinh pháp của ngoại đạo, trước tự xem mình khen câu lời hay. Những người như vậy bị ma mê hoặc, ngăn che mắt tuệ, tham đắm sâu về lợi dưỡng, đọc sách ngoại đạo, giống như đám người mù bị người dối trá lừa gạt, đều khiến rơi xuống hầm sâu mà chết.

Này Xá-lợi-phất! Các người mù kia tức là các Tỳ-kheo ấy. Xả bỏ Phật đạo vô thượng, cầu kinh sách của ngoại đạo. Người dối gạt kia là ma ác, hầm sâu là tà đạo.

Này Xá-lợi-phất! Như đám người mù xả bỏ vật đã có được, muốn đến hội bố thí lớn mà bị rơi vào hầm sâu. Các đệ tử của ta cũng lại như thế, bỏ cơm áo tầm thường chạy theo hội bố thí lớn là mong cầu sự cúng dường nhiều, tốt, vì tham lợi ở đời nên mất trí tuệ lớn, bị rơi vào hầm sâu là địa ngục A-tỳ.

Lại nữa, này Xá-lợi-phất! Người không thanh tịnh giảng nói chánh pháp, không biết nghĩa lý, phương tiện của Như Lai, tự mình không hiểu biết đầy đủ mà chỉ dạy người khác, người ấy ở đời hiện tại mắc phải năm lỗi lầm, người khác không biết chỉ có các vị Tỳ-kheo đạt được Thiên nhãn và chư Thiên nhận biết. Những gì là năm?

1. Khi thuyết pháp mang tâm sợ hãi, sợ người nêu vấn nạn với mình.
2. Bên trong lo sợ mà bên ngoài thì giảng nói cho người khác.
3. Vì là phàm phu nên không có trí tuệ chân thật.
4. Thuyết giảng chỉ dùng lời lẽ mà không thanh tịnh.
5. Giảng nêu không có thứ tự, chỉ là sao chép lộn xộn.

Cho nên ở nơi chúng hội tâm chỉ toàn là lo sợ. Phàm phu như vậy nên không có trí tuệ, tâm không quyết định, chỉ do kiêu mạn nhờ được chút ít nhân duyên mà cầu danh tiếng, tâm không tin tưởng mà lại giảng nói pháp cho người khác. Người ấy nơi đời dài sinh tử đã tự thọ nhận mũi tên độc của tham dục, giận dữ, ngu si. Vì sao? Này Xá-lợi-phất! Người ấy không thể biết chắc chắn về các pháp mà giảng nói cho người khác, tâm không ưa thích, hoặc nếu có ưa thích thì cũng mau chóng mất đi.

Này Xá-lợi-phất! Ta biết rõ người giảng nói pháp không thanh tịnh có lỗi ấy nên không đạt được chánh đạo. Tất cả Tỳ-kheo không thể biết việc này, chư Thiên cũng không biết, chỉ có Như Lai mới biết được. Lại có người thuyết giảng pháp không thanh tịnh, như Tỳ-kheo không biết Như Lai tùy căn cơ thích hợp mà giảng nói, nên giảng nói cho người khác, ở trong các kinh nêu giảng là không có ngã, không nhân, không chúng sinh, không thọ mạng. Nhưng người ấy tự dùng ngôn từ bàn luận để nói là có ngã, có nhân, có chúng sinh, có thọ mạng, tức là phỉ báng Phật, phỉ báng Pháp, phỉ báng Tăng, phỉ báng Tam bảo. Tội này chư Thiên và người đời không thể biết được,

chỉ có Như Lai mới biết.

Này Xá-lợi-phất! Người ấy cũng gọi là giảng nói pháp bất tịnh. Ta biết rõ về tội lỗi ấy, các bậc đạt thân thông và chư Thiên cũng không thể nhận biết được, chỉ có Như Lai mới có thể biết rõ.

Này Xá-lợi-phất! Hôm nay Như Lai sẽ vì Tôn giả nêu ví dụ để giảng nói rõ.

Người nào không biết rõ nghĩa tướng của Phật đạo mà giảng nói giáo pháp bất tịnh cho người khác, thì người ấy rõ ràng là tạo tác đủ việc bất thiện.

Này Xá-lợi-phất! Ý ông thế nào? Chúng sinh trong cõi Diêm-phù-đề đích thị là nhiều chẳng?

–Bạch Thế Tôn! Rất nhiều.

–Này Xá-lợi-phất! Nếu có người ác nào cướp đoạt hết mạng sống của mọi người ở cõi đó, thì người ấy đắc tội đích thực là nặng chẳng?

–Bạch Thế Tôn! Rất nặng.

–Người ngu như vậy không hiểu biết về Phật đạo, mà lại giảng nói pháp bất tịnh cho người khác thì tội nặng hơn trường hợp trên. Vì sao? Vì người ấy là bất tịnh mà nêu giảng pháp là phá hoại đạo Phật vô thượng, cũng là hủy báng chư Phật ở quá khứ, hiện tại và vị lai. Vì sao? Này Xá-lợi-phất! Nếu có chư Phật thời quá khứ giảng nói tất cả các pháp đều rất ráo là không, không có ngã, không có nhân, không có chúng sinh, không có tuổi thọ, không có mạng sống.

Này Xá-lợi-phất! Chư Phật đời vị lai thuyết giảng tất cả các pháp cũng rất ráo là không, không có ngã, không có nhân, không có chúng sinh, không có tuổi thọ, không có mạng sống.

Này Xá-lợi-phất! Chư Phật hiện tại nơi hàng hà sa số thế giới trong mười phương giảng nói tất cả các pháp cũng rất ráo là không, không có ngã, không có nhân, không có chúng sinh, không có tuổi thọ, không có mạng sống.

Này Xá-lợi-phất! Đó gọi là giáo pháp vô thượng của chư Phật, nghĩa là tất cả các pháp không có thể tánh, cũng không thể thủ đắc nên là không, vì bản tánh vắng lặng, không sinh, không diệt, không có tánh tướng, vì tự tướng là không. Như Lai chỉ vì nhằm đoạn dứt các sự nhớ tưởng, phân biệt cho nên đã giảng nói những sự giác ngộ của chư Phật là không có phân biệt.

Này Xá-lợi-phất! Thế nào là phân biệt?

Gọi là phân biệt tức là các kiến chấp về ngã, nhân, chúng sinh, tuổi thọ, mạng sống, kiến chấp về thường, đoạn. Hàng phàm phu đã tạo nên các phân biệt như thế. Nếu người không có sự phân biệt như vậy, thì có thể hiểu rõ về tất cả pháp không là không có ngã, không có nhân, không có chúng sinh, không có tuổi thọ, không có mạng sống. Lúc suy nghĩ như vậy, tâm được hoan hỷ nên lãnh hội được Đệ nhất nghĩa không, không kinh hãi, không sợ sệt, thì người ấy biết được năm ấm là hư vọng, không chân thật, biết mười hai nhập, mười tám giới là hư vọng, không chân thật, người ấy cũng không phân biệt về Niết-bàn, không nghĩ nhớ về Niết-bàn, không nói là ta có thể nhớ nghĩ về Niết-bàn, nhờ đạt được pháp tịch tĩnh nên không phân biệt, chốn vắng lặng của pháp ấy cũng không phân biệt, cũng lại không thủ đắc.

Này Xá-lợi-phất! Đó gọi là thuận nhãn, người ấy ở trong pháp Thuận nhãn đệ nhất nghĩa đó cũng không thủ đắc về tự tướng.

Này Xá-lợi-phất! Thế nào là tướng của thuận nhãn?

Đó là vô tướng, là tướng của thuận nhãn.

Này Xá-lợi-phất! Ý ông thế nào? Nếu người đối với pháp thuận nhãn này hãy còn không thủ đắc về tướng. Nếu người ấy lại thủ đắc về tướng của ngã, tướng của nhân, tướng của chúng sinh, tướng của tuổi thọ, tướng của mạng sống là điều không thể có. Nếu người thành tựu được trí tuệ như thế thì đáng được thọ nhận sự cúng dường, đó gọi là Phật tử, là người đã nhập vào định bất trụ.

Này Xá-lợi-phất! Đó gọi là môn Đệ nhất nghĩa nơi pháp của chư Phật, tức là không có nhớ tưởng phân biệt, không đây không kia. Nhưng người ngu kia ở trong đại chúng đã giảng nói về tà kiến, tự đem sự nhớ tưởng, phân biệt để chỉ dạy người khác, đây là Phật pháp, đây là Thánh đạo. Người ngu như vậy phỉ báng chư Phật đời quá khứ, hiện tại, vị lai. Người ngu như thế gọi là tri thức ác, không phải là tri thức thiện.

Này Xá-lợi-phất! Oán thù tuy cướp đoạt mạng sống nhưng chỉ mất một thân, người ngu si như vậy giảng nói pháp bất tịnh là trong ngàn vạn ức kiếp đã tạo khổ não lớn cho các chúng sinh. Người ngu si ấy đã che lấp bản tâm Bồ-đề của Phật, tham chấp lại càng mạnh mẽ, nối tiếp không dứt. Do tham chấp cho nên mãi qua lại nơi năm đường, không có pháp thiện nên cứ mãi đi nơi đường sinh tử. Do đó, này Xá-lợi-phất! Người giảng nói pháp bất tịnh mắc tội rất nặng, lại cũng vì chúng sinh làm tri thức ác, vì phỉ báng chư Phật thời quá khứ, hiện tại, vị lai.

Này Xá-lợi-phất! Bỏ qua chúng sinh ở cõi Diêm-phù-đề ấy, nếu có người cướp đoạt hết mạng sống của chúng sinh nơi tam thiên đại thiên thế giới, người giảng nói pháp bất tịnh thì tội còn nặng hơn trường hợp kia. Vì sao? Vì người ấy đã phá hoại đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác của chư Phật, là trợ giúp công việc của ma, cũng khiến cho chúng sinh nơi trăm ngàn vạn đời phải chịu các khổ não, chỉ có thể tự trói buộc, không thể khiến được giải thoát. Nên biết người ấy đối với các chúng sinh là tri thức ác, là kẻ nói dối, ở trong đại chúng hủy báng chư Phật. Do nhân duyên ấy nên bị đọa vào địa ngục lớn. Chỉ dạy cho nhiều chúng sinh làm theo tà kiến, do đó gọi là kẻ tà kiến xấu ác.

Này Xá-lợi-phất! Người thấy có ngã, có nhân, có chúng sinh, phần nhiều đều rơi vào nẻo tà kiến. Người theo kiến chấp đoạn diệt phần nhiều mau đạt được đạo. Vì sao? Vì dễ xả bỏ. Vì thế nên biết, người ấy tà tự cầm dao bén cắt lưỡi mình chứ không nên ở trong chúng giảng nói pháp bất tịnh.

M